

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. VI. Tres Danielis socii, venerationem idoli aurei liberrimè recusant.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

eremicola, ut haecenus, sibi appositum reperit quidem, sed male coctum, cineribus obductum ac sordidum. Agnovit ille hoc genus monstri, fœcordiæ suæ luculentum esse indicium, sed culpam, quam debuisset, non correxit. Jam eum cogitationes licenter evagatæ per diversa rapiebant præcipitia. Ita demum aridi ac mucidi panis crustula velut à muribus, aut canibus arrosa invenit. Ingemuit quidem, cum ista cerneret, & fudit lacrymas, sed nequitia coercendæ non satis valitura. Jamque in eo tumultus ingens erat cogitationum pessimarum, quæ hoc unum assidue occurrentarent. Abi hinc, & tibi vive. Quid inaniter te faigas? impenditis multo minoribus caelum emittit, Abi. Ille sua foribus tam importantis obsecutus, libertatem querere statuit. In viâ viciæ penuriâ coactus ad cœnobium divertit, sed animum mutatum dissimulavit. Jam pedes lotum, & hospitali mensâ refectum rogatur cœnabitæ, id sibi gratiæ præstaret, & quod insigniter posset, de salute animi ad se verba faceret. Habebatur is omnium eruditissimus Pater. Hinc etiam quaesierunt; quomodo cogitationes noxiæ ac turpes repellendæ; quomodo diabolus impostor effugiendus. Non potuit religiosus hospes hoc officii reculare. Dixit, gravissimè illos hortatus, ut in laboribus fumendis, non fortes tantum, sed & constantes essent, non multo post tempore in suavissimâ quiete collocandi. Persuasit omnium primo sibi ipsi, quod dixerat. Nam ab exhortatione animum refumens: Vide, aiebat apud se, quam verè sit in te pronunciatum: *Dicunt & non faciunt.* Alios corrigis, te ipsum non emendas; doces alios ne peccent, tu nihilominus hoc unum agis ut pereas. *Quin respicis? Nec distulit; sed cœcitate cursu rediit in solitudinem, ubi seipsum deplorans: Nisi quia Dominus, aiebat, adjuvisset me, pauld minus habitasset in inferno anima mea. Eheu! morus est pes meus: Misericordia tua, Domine, adjuvabat me. Has super se lacrymas non nisi cum vitâ finit. Nam mensa illa gratuita non rediit. Deinceps panis sudore fuit emendus. En hominem, qui spiritu cepit, consummaturus carne, ni eum divina bonitas reduxisset in viam. En statuam magnâ parte auream & argenteam, sed demum luteam. Hæc vobis, ô filii narravi, ait Palladius, ut humilitatem exerceatis, seu in parvis, seu in magnis esse videamini. Hoc est enim primum præceptum Servatoris. Animi elatio ex homine aureo facit luteum, imò ex humano homine facit immanem bestiam, ut Nabuchodonosorem potentissimum regem in prodigiosam pecudem mutavit. Qui verè proficiunt, assidue submissiores fiunt.*

Plurarchus explicans, Quomodo quis in parandâ virtute suos possit profectus sentire, hæc ceteris immiscet: In hos congruit jocus Menedemi; Qui Athenas, in quiete, navigant ad studia, plerique sibi sapientes sunt, deinde Philosophi fiunt, progressu temporis rudes ac præbebei evadunt; quò enim magis doctrinæ se præbent, eò magis saltum & arrogantiam deponunt: ita planè Christianus quò plus melioris sapientiæ haurit, eò minus sibi sapere videtur, & submissius se gerit. Hic tria singularis observanda.

§. IV.

I. Si fundamentum rei aut nullum, aut parum sit firmum, si pedes stent luto, ad iectum lapilli corruunt universa. Quisquis non seipsum suâque omnia solidissimè fundat in Deo, is in aëre ædificat sine basi domum, prius ruituram quàm initium iecturam. Homo, cujus præsidium robur ac fundamentum Deus non est, mille percundi periculis expositus est, omni malè agendi occasione utitur, adversis quibuscumque sternitur; illecebræ carnis, invitamenta Mundi, instigationes diaboli per varia illum rapiunt præcipitia: nimirum luteis pedibus miser nititur, fundamento caret. Hinc modò impatientiâ, modò libidinem, modò superbiam, modò gurgulam vagus erro sectatur. In solidum nihil extruit, vitiosus

Tom. II.

tatis non unius mancipium. Tales Galatæ, quos acriter perstringens Paulus: *Sic stulti estis, incipit, ut cum spiritu ceperitis, nunc carne conjugemini.* O fatui! sine fundamento labant parietes, tota ruit domus. *Deus firmamentum nostrum.*

I. Quisquis non quotidie studet proficere, & ire propior celo, propior Deo, is in declive tendit, carne consummabitur, tamen si ceperit spiritu, in pedes luteos finietur statua, et si caput erexerit aureum. Seipsum igitur quis ad assiduos profectus quotidie impellat. In exercitationibus sacris millies iterumque millies incipiendum. Malè finiet, imò non finiet, qui non quotidie ardore novo virtutis studium incœperit. Quisque sibi dicat: Nil egi haecenus: jam incipio. *Iustorum semita quasi lux splendens procedit & crescit usque ad perfectam diem.* Sol nunquam subsistit, sed constantissimâ celeritate progreditur, dum meridianum celi punctum, quod est altissimum, attingat. In oculis est quotidianus hæc monitor; æmulemur præeuntem. *Electi, Gregorio teste, usque ad finem vitæ in virtute proficiunt.*

III. Quicumque gravius nunquam deliquit, id etiam deinceps caveat audere. Verè semel ausum, id decies, id centies, id sexcenties geminatum. Quæmodum laverniones illi & furum tirones, qui ob furta minutiora virgini excipiuntur, simulque igni & aquâ interduntur, furis abstinere possent utique si vellet, sed hoc longè rarissimum est: qui enim Mercurio his furandi rudimentis sunt initiati, vix unquam desistunt clepere, dum patibulum scandant, & longa ex eis fiat litera: ita qui semel iterumque ausi letaliter delinquere, delinquent sæpius, eadem crebrò repetitis vicibus audebunt jam satanæ auctorati. Ah melius in flammam præcipitari, aut oceano mergi, quàm letali noxâ obstringi, quæ argentum & aurum, hoc est, actiones bonas omnes præteritas, velut in favillam redigit. Si spiritu cœpimus, consummemus spiritu.

CAPUT VI.

Tres Danielis socii venerationem idoli aurei liberrimè recusant.

CVM somnium de statuâ visum ad eò exactè ac feliciter Daniel interpretatus fuisset, Rex Nabuchodonosor, ut divina pagina testatur, cecidit in faciem suam, & Daniëlem adoravit, & hostias & incensum præcepit, ut sacrificarent ei. Loquens ergo rex ait Danieli: *Verè Deus vester Deus Deorum est, & Dominus regum, & revelans mysteria: quoniam tu potuisti aperire hoc sacramentum. Tunc rex Daniëlem in sublime extulit, & munera multa, & magna dedit ei, & constituit eum principem super omnes provincias Babylonis: & præfectum Magistratum super cunctos sapientes Babylonis, Sidrach, Misach, & Abdenago ipse autem Daniëlerat in foribus regis.*

Hæc quidem Nabuchodonosor optime, in Deum pius, in Daniëlem gratus. Sed brevè alius spiravit ventus. Rex auream erexit statuam cubitorum sexaginta altam, sex latam; unâ etiam edixit gravissimè, quisquis eam statuam dato signo non venerabundus adorasset, hunc eadem horâ præcipitandum in flammis. Hic invidia Chaldæorum se prodere, tres Hebræos principes Ananiam, Misachem, & Azariam ad regem deferre, ut regii edicti contemptores accusare, ita reos peragere, & jus poscere. Nabuchodonosor illos accersens: *Verène, inquit, Sidrach, Misach, & Abdenago deos meos non colitis, & statuam auream, quam constitui, non adoratis? Nunc ergo si estis parati, quacunque horâ audieritis sonitum tubæ, fistulæ, citharæ, sambacæ, & psalterii, & symphoniæ, omnisq; generis musicorum, prosternite vos & adorare statuam, quam feci: quòd si non adoraveritis, eadem horâ mittentini in fornacem ignis ardentis: & quis est Deus, qui eripiet vos de manu meâ?* Respondentes Sidrach, Misach, & Abdenago, dixerunt regi Nabuchodonosori:

Dan. cap. 2. v. 46. & 49.
Ps. 117. v. 3. & Ps. 70. v. 3.
Prov. cap. 4. v. 18.
Greg. hom. 5. in Evang.
Dan. cap. 2. v. 14. ad 19.

Non oportet nos de hac re respondere tibi. Ecce enim Deus noster, quem colimus, potest eripere nos de camino ignis ardentis & de manibus tuis liberare, o rex. Quod si noluerit, notum sit tibi o rex, quia deos tuos non colimus, & statuam auream, quam exexisti, non adoramus. Frustra minæ, frustra & iuciatas, & supplicia. Non colimus, non adoramus falsos Deos, idola non veneramus; mōri potius parati, quàm hoc agere. Hæc vera spiritus libertas est, tam in prisca, quàm novæ legis volumine laudatissima. Hi plane Liberi Barones sunt, qui, quod animus & conscientia proloquendum dicitur, a famosè, liberè, sincerè proloquuntur. De hac spiritus libertate hoc capite differendum.

§. I.

2. Cor. c. 3. v. 17. Libertate animi & constantia adimpleda suat Dei mandata.

T Artensis Pauli pronuntiatum est: *Vbi spiritus Domini, ibi libertas.* Hæc libertas, Augustini animo, affectus & amor est iustitiæ. Hic ille Liber Baro est, qui legem divinam jubentem, prohibentem eò veneratur, ut apud animum suum ita statuat: Hoc Deus à me jure omni exigit, hoc igitur mihi faciendum, hoc cavendum & fugiendum. Hoc igitur faciam, hoc cavebo, hoc fugiam eà libertate animi & constantia, ut nullus neque hominum, neque diabolorum, sed nec Angelorum ullus hoc gradu me dimoturus sit. Sic agam: quod jubeor, quod vetor, hoc & dicere, & facere paratissimus sum. Nec humani favoris aut gratiæ quidquam me prohiberit. Gratus & ingratus sum aliis, id ego non curo. Hoc loquar, quod loqui me voluerit Deus, quod præceperit, hoc exequar. Et en hujus rei luculentissimum paradigma.

Et ad id paradigma in tribus juvenibus Hebræis.

Dan. cap. 3. v. 15.

Nabuchodonosor rex ardens irâ, & in tres Hebræos proceres gravissimè commotus: Quid de vobis, inquit, audio? Itane Deos meos non colitis, & statuam auream, quam exeri, non adoratis? Vos istud audere, homines captivi, mei feryi, mei provinciiis à me præfecti? Vos edictum meum spernere, imperium ludificare? Faxo id vobis impune non sit. Sed mitiora prius tentare, & supremam gratiam offerre placet. Nunc ergo, si estis parati, quæcunque hora audieritis sonitum tube, fistula, citharæ, sambucæ, & psalterii, & symphonie, omnisq; generis musicorum, prosternite vos, & adorare statuam, quam feci: quod si non adoraveritis, eadem hora mittemus in fornacem ignis ardentis: & quis est Deus, qui eripiet vos de manu meâ? Videri poterant hæc regis furiales minæ ingentem incussurâ terrorem. At illi nil penitus terrefacti in os regi liberrimè dicunt: *Non oportet nos hac de re respondere tibi.* Nec enim hic opus consiliis, aut ullâ deliberatione. Non facimus, nec unquam facturi sumus, quod hic jubemur. Ad impietatem istam mortalium nemo nos adegerit. Deum verum, & hunc unum adoramus. Hæc vera spiritus libertas. Ablque hac illi longè aliter ratiocinati, in animo se cum ita statuisent. Non est profecto cum hoc rege jocandum, isto præsertim tempore: irâ nimipsum quantum exarsit. Et in oculis est præsens supplicium, accensa fornax, si resistimus vel verbulo, perimus. Faciamus igitur, quod faciunt omnes, aut saltem facere simulemus. At illi nihil horum. Sed liberris insuper: *Ecce Deus noster, inquit, quem colimus, potest eripere nos de camino ignis ardentis, & de manibus tuis o rex liberare. Quod si noluerit, notum sit tibi, rex, quia deos tuos non colimus, & statuam, quam exexisti, non adoramus.* Potentiam Dei nostri noveris. In ipsis flammis vel unico nutu tueri nos potest. Non illi difficile ignes mutare in rorem, & rosas. Quod si suas ignibus vires permittere, & nos consumi velit, en adsumus pro Numinis gloriâ paratissimi tolerare omnia. Neque enim nos illi servimus, ut operæ mercenariæ mercedis amore, aut ut grandia patret miracula nostri causâ. Nos illi jure meritiissimo servimus, quia Deus est, & Dominus noster, cujus nutu reguntur universa. Si ergo nos

Vers. 2.

Ibid. v. 17. & 18.

A mori velit in suppliciis, moriemur promptissimè. Scimus enim tam illi mortem nostram, quàm nostram vitam esse commendatissimam. Scimus eum posse omnia, sed non omnia petinde velle, quæ potest. Ab ipsis igitur arbitrio pendemus toti. Ipsius velle ac nolle non pariter & volumus & nolumus. Quod ipsi placuerit, in nos decernat. Illi servimus, statuas non adoramus. Atque hoc, si opus, vel millies ingeminabimus.

Hæc illa libertas spiritus verissima. Cujus mentionem injiciens Augustinus: *Nulla, inquit, vera libertas, nisi legi æternæ adherentium. Hæc est libertas nostra, cum ipsi subimur veritati.*

§. II.

B Eatus Zeno Veronenis Præsul, & Martyr hanc liberratem spiritus extollens: *Tres, inquit, pueri in illo sacro certamine Deum sibi proposuere, non flammam; futurum gaudium, non presentes penas: sicq; intra tetros undantis incensid globos triumphantes barbarum regem, minas omnes, ipsum quoque supplicium, docuerunt ignes sanctis hominibus non esse fortiores. Quis non optet sic ardere, quando mors transit in vitam, metus in gloriam?*

Sed nostræ hoc imbecillitatis argumentum est, nihil in præsentia oculos desigere. Hinc semper trepidatio, & plurimum pavoris. Beatissima æternitas grandes facit animos, si ea in oculis sit humana felicitate omni contemptâ. Aureum Ptolemæus dictum jacens, ille, *Ptolemæus inquit, aliorum est Mundo, qui non curat, in cujus manu sit Mundus.* Ita divus Cyprianus Carthaginienſi Proconsuli furore jubenti: *Aut Diis sacrificæ, aut perire; subjecit liberè: In re tam justâ deliberatio nulla est. Christianus sum: Diis sacrificare non possum: tu fac, quod tibi præceptum est. Dictâ in se capitali sententiâ: Omnipotenti Deo, inquit, gratias ago, qui me dignatur è vinculis hujus corporis dimittere. Sic ante Cyprianum, avo Valeriani & Gallieni Imperatorum, trecenti martyres Carthagine libertatem admirandam præ se tulerunt. Cum enim daretur eligendi optio, aut thus adolere Jovi aut in accensam forvacem calcariam demergi: illi Dominum Jesum Dei filium liberrimè confessi, in ignes animosissimo jactu seipsos præcipitarunt. Hinc candidatus ille victorum exercitus Massâ candida vocari promeruit.*

Ita & Liberius Pontifex cum ei Constantius Imperator Arrianus dici juberet: *Biduum ei permitti in deliberationem. Quo exacto, ni sententiam mutet, & Arrianæ parti faveat, decretum certissimè notis sibi exiturum, in quod illico deportandus sit. Ad quæ Liberius: Ista jam olim, inquit, deliberata mihi sunt. Sententiam non muto. Impiis patrocinari non possum. Itaque paratus sum jam statim hinc discedere. Ita omnes ferme martyres Christi, libertate summâ promptissimè responderunt, malle se mori millies, quàm Dominum Jesum vellevi probro afficere. Hoc animo Terullianus dammare, atterere nos. Probatio est enim innocentia nostræ: quæ vestra. Ideo nos hæc pati, Deus patitur; nam & proximè ad lenem dammando Christianam potius quàm ad leonem, per confesſi estis labem pudicitie apud nos atrocior omni pena, & omni morte reputari, nec quidquam tamen proficit exquisitior quæq; crudelitas vestra; illecebra est magis scitæ. Plures essent, quoties necimur à vobis, semen est sanguis Christianorum: multi apud vos ad tolerantiam doloris, & mortis hortantur, ut Cæcero in Tusculanis, ut Seneca in Fortunis, ut Diogenes, ut Pyrrhon, ut Callinicus. Nec tamen tantos invenimus verba discipulos, quantos Christiani factis docendos. Illa ipsa obstinatio, quæ exprobratis, magistra est. Quis enim non contemplatione ejus concutitur, ad requirendum, quid intus in re sit? Quis non, ubi requisivit, accessit? ubi accessit, pati exoptat: ut vitam Dei gratiam redimat, ut omnem veniam ab eo compensatione sanguinis sit expediat? omnia enim huic operi delicta donantur. Inde est, quod ibidem sententiis vestris gratias agimus, ut est amulatio*

emulatio divinæ rei & humana, cum damnatur à vobis, à Deo absolvimur.

Die nascentis Christi, quod Nicephorus narrat, Nicomedia supra viginti millia Christianorum in templo clausa forebus à Diocletiano eo sine obsecrationis, ut qui vellet vivere, exiret, & Jovi thure faceret, qui Christum colere perseveraret, in accenso templo flammis interiret. Ex omni tamque incredibili numero nec quidem unicuique fuit, qui metu mortis mallet vivere, quam fortiter pro Christo mori. Ita unus omnium loco liberimè respondit: Christiani sumus omnes, soli sacrificamus Deo, pro quo vel centies, vel millies mori fumus paratissimi. Ad has voces succensum templum, in quo unà omnes viginti millia flammis & fumo necati.

Ita Claudius Nicostrius, Symphorianus, Castorius, Simplicius, nobiles statuarii, nullis nec minis, nec precibus, nec promissis persuaderi potuerunt, statuas idolorum fingerent. Ad venerandum solis simulachrum ducti, liberè profecti sunt, nunquam se commissuros ut manus humanæ opus pro Deo adorent. In carcerem reducti, & pluribus diebus variè vexati, nec hilum ab Instituto deflexerunt. Demum scorpionibus lacerati, & viviloculis plumbeis inclusi in flumen excussi sunt. Hæc ipsa libertate Christiana Basilius impio Juliano respondit: Fac quod facturus es. Nam cras idem ero, qui hodie sum. Sic loquimini, ait Jacobus Apotolus, & sic facite, sicut per legem libertatis incipientes judicari. Tam animose ac fortiter, tam liberè ac constanter quâ verbis, quâ factis vos gerite, ac si jam ad Christi tribunal steteris judicandi de hæc ipsa Evangelii lege, quam accepistis. Eodem ilud Paulinum speçtat: Non sumus ancillæ filii, sed libera, quâ libertate Christus nos liberavit.

S. III.

Quam autem hæc libertas rara est, quam sæda plurimorum servitus, qui ancillæ filii sunt, non liberæ. Exemplis, quod diximus, demonstratur.

I. Est qui inter religionis suæ adversariis agat. Sed ne cavillis aut risu excipiat, nullum opsonii delectum habere, nulla orationis tempora observare, nec sacra sua explicare, nec religiones suas defendere, nec objectionem ullam auder repellere. Hic ancillæ filius est. Liber Baro non est. Hic religiosâ libertate opus. Hic viriliter, intrepidè, animoque magno pro avitis religionibus standum, sicut per legem libertatis incipientibus judicari.

II. Est qui rogetur obsequium, sed parum honestum, & divinæ legi adversum. Ille trepidus rem secum expulans. Hoc quidem obsequii, ait, illas præstare conscientia non possum; divina lex vetat. Sed quid volumus? diversis ego rationibus ad obsequendum impellor; amici non desituendi, patroni non offendendi, tam humanæ preces non aspernandæ; mutuum ab his expectes officium, quod illis prius præstiteris; forsitan & ego brevi aliena operâ indigebo, tales autem habeo adjuutores, qualem me illis exhibuero: quod si amici conscientia hoc possit concoquere, & mea poterit. Hanc igitur illi gratiam gratificabor. Ita miser varias sibi ratiunculas confarcinat, ut specioso nomine libertatem perdat, & faciat, quod improbum est. En & iste ancillæ filius est, Liber Baro neutiquam est. Quam verè dixit Seneca: Non vides, quomodo illos in præcepis agat extincta libertas? O Christiani, state, & nolite jugo servitutis contineri.

III. Munera non accipienda sat probè sciunt qui accipiunt. Nec enim ignorant illa divinæ legis: Nec accipies munera, que etiam excitant prudentes, & subvertunt verba justorum. Maledictus qui accipit munera. Ipsa clamant conscientia: Ne tibi manus inaurari, neque os argento finas obstrui. At ille: Enim verò quid faciam, ait, vir iste opulentus nil damni sentiet muneribus dandis, cum libentissimè det, ego accipiendis plurimū juvabor. Ita &

iste sibi rationes concinnat, & contra fas capit munerat. Hinc aut silet cum loquendum, aut loquitur, cum silentium, aut quod omittendum facit. Nec aliter potest; libertatem vendidit, jam ligatus est. Hinc silentium suum & dictionem suam non suæ conscientia, sed alienis muneribus attemperat. Ancillæ filii sunt isti, extincta est libertas eorum. Ad similitudinem Paulus: Falsi fratres, inquit, subintroverunt explorare libertatem vestram, quam habemus in Christo Iesu. Haud aliter de istis sentiendum: Redacti sunt in servitutem.

IV. Est qui mensam principalem aut opulentam accumbat. Multæ hic invitationes ac propinationes, varia poculorum certamina. Conviva Christianæ libertatis oblitus vino se obruit in gratiam accumbentium. Scit ebrietatem esse vitatam, gravem ac letalem noxam, valitudini suæ incommodam, quia verò nil penitus Christianæ libertatis habet, ultra vires & appetentiam propinat & responder propinantibus. Ita in gratiam aliorum, & ne cuiquam cõvivarum displiceat, displicere Deo nil veretur, leges divinas audacissimè spernit, dum modò favorem accumbentium non perdat, dummodò apud pauculos homines sit gratus, quid tum postea, etiam si Deum habeat offensum. O mortales! equis fœdissimam hanc insaniam non hilariter insanit? Quis eam non amabilem censet? Hic homines oris aliàs libertimi silent, non verbulo, nec serio, nec jocosò ebrietatis hostes se fateri audent. Mancipia & ancillæ filii, Temulentia servi, homines nullius libertatis nisi cum peccandum est.

V. Sunt qui veritatem probè capiant, sed malè suppressant. Hoc illi unum apud se musant: Cave incurras, cave offendas; ori digitum impone, & erupturas voces contine: hic tibi cautè incedendum, ne caput impingas. Hi utique cavere damna, & prodesse plurimū possent, si quod res & verum est, eloquerentur, at illi dissimulant & ment, planè ancillæ filii, & occulti hostes veritatis. Omnis enim libertas est extincta; ligati sunt, Liberi Barones non sunt. Ita panætimo est, quod & Seneca queritur, qui verum dicat, qui ex animi sui sententiâ sua deat dissuadeatque, sed adulandi certamen est, & unum amicorum omnium officium, una contentio, quis blandissimè fallat. Ita fides omnis in obsequium servile submititur. Atque hoc quotidianum est in rebus diversis. Vider audirve quis divinos honores dictis factis violari, sermones impudicos, & lascivos feri, at ille ut bos mutus taceret; modò acerbioribus oculis, vultu severiore petulantiam auderet castigare, & eam sibi displicere ostenderet. Sed extincta est libertas spiritus. Quod si quotidiana hæc & levia libertatem adèd extinguant, quæ nihil habent feræ formidinis, quid faceremus, obsecro, si oculos terrent rotæ, cruces, flammæ, bestia, & plurima, mortis imago, num animi tantum foret dicere: Notum sit tibi rex, quia Deos tuos non colimus, & statuam, quam erexit, non adoramus? O Christiani, non sumus ancillæ filii sed libera, quâ libertate nos Christus donavit. State, & nolite servitutis jugo contineri. Liberum non facit fortuna, sed virtus. Queris, ait Seneca, que sit absoluta libertas? nec turpia velle, nec timia, in seipsum habere maximam potestatem. Inestimabile bonum est, suum fieri. Nunquam me caro ista compellet ad metum, nunquã ad indignam bono simulationem, nunquam in honorem hujus corpusculi mentiar. Contemptus corporis sui certa libertas est.

Liberam dices, qui servit corpori? Servire summo summa libertas Deo.

CAPVT VII.

Danielis socii in rebus creatis omnibus Creatorem querendum docent.

Vbi tres Hebræi principes animosissimè, summaque libertate responderunt regi se nunquam commissuros, ut idolum venerent, rex Nabuchodonosor

Gal. cap. 2. v. 3.

Quartum.

Quintum.

Seneca l. 6. de Benef. 30. mihi pag. 357.

Dan. c. 3. v. 18.

Gal. c. 5. v. 1.

Seneca, ep. 75.

Et epist. 65.

Ver. Iamã.